

Beantwoording zienswijzen op dekkingsplan en visies brandweer

Venlo, april 2014

Inleiding

Het algemeen bestuur heeft in oktober 2013 de ontwerpvisie brandweervrijwilligers, de ontwerpvisie repressie en het ontwerpdekkingsplan brandweer vrijgegeven om de zienswijze van de gemeenteraden op te halen. De Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN) heeft van 14 gemeenten een zienswijze ontvangen. De gemeente Roerdalen heeft besloten geen zienswijze uit te brengen, omdat de gemeenteraad de voorstellen steunt en geen aanvullende opmerkingen heeft.

De zienswijzen van de gemeenteraden laten terugkerende thema's zien. Naast de terugkerende thema's, hebben gemeenteraden hun zienswijze gegeven over andere thema's. Alle gemeenten worden geïnformeerd over de terugkerende thema's en ontvangen de antwoorden op de andere thema's.

Antwoorden op terugkerende thema's

De zienswijzen van de gemeenteraden laten de volgende terugkerende thema's zien:

- 1 Harmoniseren van de begroting is belangrijk, voordat de plannen tot uitvoering kunnen komen.
- 2 Verzoek om discussie met de minister aan te gaan over de opkomsttijden versus de totale brandweezorg.
- 3 Zorgen over de inzet van het snelle interventie voertuig (SIV):
  - o Is het SIV dé oplossing voor verbetering van de opkomsttijden?
  - o Is de veiligheid rondom inzet van het SIV goed geborgd?
  - o Wegen de kosten op tegen de baten?
  - o Gelden de operationele grenzen bij zeer kleine incidenten?
- 4 Vragen over locaties van robuuste en basisposten, tweede tankautospuiten en operationele grenzen.
- 5 Positie postcoördinator: contact met burgemeester borgen.
- 6 Vrijwilligers meer betrekken bij uitwerking van de plannen, de positie van de vrijwilliger steviger maken en onderzoek naar tevredenheid en mening vrijwilligers.
- 7 Gemeenteraden blijven betrekken bij de verdere uitwerking van de plannen.

Ad. 1. Harmoniseren begroting is belangrijk voordat plannen tot uitvoering kunnen komen

De relatie tussen de inhoudelijke uitvoering van het dekkingsplan en de harmonisering van de begroting is evident. Beide trajecten lopen parallel aan elkaar. De VRLN bewaakt de onderlinge relatie en stemt de uitwerking van beide trajecten op elkaar af. De begroting voor 2015 wordt omgezet nadat de besluiten over de harmonisering zijn genomen.

Ad. 2. Verzoek om discussie met minister over opkomsttijden versus totale brandweezorg

De minister is bekend met deze discussie en heeft aan de Tweede Kamer toegezegd invulling te geven aan een evenwichtige balans tussen preventieve en repressieve brandweezorg (brief bij rapport Ter Plaats!). De minister heeft het Veiligheidsberaad om advies gevraagd. Het Veiligheidsberaad heeft vervolgens opdracht gegeven aan Brandweer Nederland om dit advies op te stellen. Het project waarin dit advies wordt uitgewerkt heet RemBrand. Brandweer Nederland geeft bij dit project aan dat het niet het doel is om van de opkomsttijden af te komen omdat de opkomsttijd van de brandweer een belangrijke schakel is en blijft in de totale brandveiligheid. Het project beoogt wel een advies op te brengen over aanpassing van het huidige stelsel omtrent opkomsttijden van de brandweer.

Vanuit Limburg-Noord hierover nogmaals met de minister in discussie te gaan, heeft op dit moment geen meerwaarde. De minister zal eerst de resultaten uit RemBrand willen zien. Het is aan het AB om een besluit te nemen over het ambitieniveau in Limburg-Noord. De voorstellen hiervoor staan in het dekkingsplan.

Ad. 3. Zorgen over inzet SIV

- Is het SIV dé oplossing voor verbetering van de opkomsttijden?

Nee, het SIV is niet dé oplossing, de SIV maakt onderdeel uit van de oplossing. Dé oplossing voor verbetering van de opkomsttijden is gelegen in de uitwerking van de Visies brandweervrijwilligers en repressie. Besluitvorming over de huidige negen SIV's heeft plaatsgevonden op 30 november 2012. Op dat moment werd de verdeling van de negen SIV's gebaseerd op een regionale dekking van maximaal 15 minuten en plaatsing bij posten waar overdag al gekazerneerd personeel aanwezig was. Vanuit het dekkingsplan is de rol van het SIV om de opkomsttijden te verbeteren steeds belangrijker geworden.

Met het vaststellen van het dekkingsplan geeft het AB opdracht tot vervolgonderzoek. Uit het vervolgonderzoek komt een voorstel voor de inrichting van de repressieve brandweezorg in de hele VRLN met een verdeling van robuuste posten en basisposten. Deze verdeling moet zodanig zijn dat daarmee de verbetering van de opkomsttijden gerealiseerd is. Het realiseren van de ambities van 50% gemeentelijke dekking en 70% regionale dekking is een flinke uitdaging voor onze repressieve organisatie.

- Is de veiligheid rondom inzet van het SIV goed geborgd?

Ja. De ondernemingsraad van de VRLN heeft op 13 maart 2014 ingestemd met de risicoanalyse. De VRLN houdt bij de invoering van de SIV's rekening met relevante wetgeving zoals de Arbeidstijdenwet.

- Wegen de kosten op tegen de baten?

Ja, inzet van de SIV's geeft verbetering van de kwaliteit van de brandweezorg, terwijl de kosten binnen de bestaande financiële kaders blijven.

- Gelden de operationele grenzen bij zeer kleine incidenten?

Nee, het uitgangspunt dat de snelst inzetbare eenheid ter plaatse wordt gestuurd, geldt voor incidenten met een omvang van klein tot zeer groot. Voor de categorie 'zeer kleine incidenten' wordt het snelste inzetbare SIV ingezet. Dit is conform het besluit dat het algemeen bestuur op 30 november 2012 heeft genomen over vraaggericht uitrukken. De motivatie hiervoor is:

- Het is efficiënter om het SIV met twee personen in te zetten bij een zeer klein incident, dan een volledig bezette tankautospuiter.
- Het vraaggericht uitrukken leidt tot het minder vaak wegroepen van vrijwillig personeel bij de hoofdwerkgever. Dit leidt tot meer draagvlak bij de werkgevers en minder maatschappelijke kosten;
- Wij leveren meer maatwerk bij een incident, wat positief bijdraagt aan het imago dat de inwoner heeft van de brandweer.

De minister heeft de brandweer in Nederland de ruimte gegeven om pilots uit te voeren met vraaggericht uitrukken. De inzet van de SIV's in de VRLN is één van deze pilot-trajecten. De minister komt binnenkort met een landelijke richtlijn over vraaggericht uitrukken. Voor zover nu bekend, voldoet de inzet van de SIV's in de VRLN aan de landelijke richtlijnen. De SIV's zijn sinds begin april 2014 operationeel in de VRLN. De inzet van de SIV's wordt structureel gemonitord en een uitgebreide evaluatie vindt plaats in april 2015.

Ad. 4. Vragen over locaties van huidige SIV's, robuuste en basisposten, tweede tankautospuiter en operationele grenzen.

Nu de Visies repressie en brandweervrijwilligers en het dekkingsplan zijn vastgesteld, start de VRLN met vervolgonderzoeken zoals genoemd in het dekkingsplan. De vervolgonderzoeken

leiden tot een regionaal brandweerorganisatieplan. Dit plan bevat de architectuur en inrichting van de repressieve organisatie, rekening houdend met het dekkingsplan, de visies en andere documenten. Vragen over verplaatsing toevoegen van een SIV, locaties van robuuste posten en locaties voor tweede tankautospuiten worden in dit plan beantwoord. Naar verwachting is het brandweerorganisatieplan in de eerste helft van 2015 gereed.

Het vervolgonderzoek naar de mogelijkheid voor een extra post in de gemeenten Bergen, Venray en Roerdalen, is onderdeel van het regionale brandweerorganisatieplan. De VRLN neemt geen tussentijdse maatregelen zoals het verplaatsen van één van de huidige SIV's en wacht eerst de uitkomsten van de vervolgonderzoeken af.

De gemeenten Peel en Maas en Maasgouw vragen om duidelijkheid over het al dan niet sluiten van posten in hun gemeenten. Ook hierover geeft het vervolgonderzoek duidelijkheid.

Ad. 5. Positie postcoördinator: contact met burgemeester borgen

De teksten in paragraaf 2.4 en 6.3 van de Visie brandweervrijwilligers over de rol en de positie van de postcoördinator ten opzichte van de burgemeester zijn niet gelijklopend. De correcte tekst staat in de samenvatting in paragraaf 2.4: *'De postcoördinatoren, als drijvende kracht binnen de vrijwillige posten, vervullen een sleutelrol in de organisatie van de toekomst. Beleidskaders worden centraal binnen de organisatie bepaald, waarbij de postcoördinator zorgdraagt voor vertaling van dit beleid naar de lokale posten. Voorwaarde is dat de organisatie de postcoördinator op inhoudelijke en bedrijfszondersteunende vakgebieden optimaal faciliteert. De postcoördinator nieuwe stijl vormt de verbindende factor tussen de burgemeester, het lokale bestuur en de brandweerpost. Formele besluitvorming verloopt via het Algemeen Bestuur van de VRLN.'*

Deze tekst is overgenomen in paragraaf 6.3 en daarmee zijn de teksten in paragraaf 2.4 en 6.3 gelijklopend.

Ad. 6. Vrijwilligers meer betrekken bij uitwerking van de plannen, de positie van de vrijwilliger steviger maken en onderzoek naar tevredenheid en mening vrijwilligers

De VRLN heeft bij het tot stand brengen van de visies en het dekkingsplan diverse malen de dialoog opgezocht met de postcommandanten via klankbordgroepen en geïnformeerd via nieuwsbrieven. De mening van de brandweervrijwilligers is daarbij opgehaald en gebruikt als een belangrijk ingrediënt voor de ontwikkeling van de Visie brandweervrijwilligers. Het is voor de postcommandanten lastig geweest om alle veranderingen (regionalisatie, reorganisatie, modernisering brandweer) optimaal te bespreken met de vrijwilligers. Ook in de toekomst blijft de VRLN in gesprek met de postcommandanten om de communicatie met de vrijwilligers zo optimaal mogelijk in te richten.

De uitwerking van de visies gaat in de afdelingen brandweer plaatsvinden. Uitgangspunt bij deze uitwerking is de professionele samenwerking tussen vrijwilligers en het management van de afdelingen brandweer. Het management van de VRLN is zich bewust van de onvrede onder een deel van vrijwilligers. Het management neemt dit signaal serieus.

Ad. 7. Gemeenteraden blijven betrekken bij de verdere uitwerking van de plannen

De betrokkenheid van de gemeenteraden bij de beleidsontwikkeling van de VRLN is vastgelegd in de Wet veiligheidsregio's. Ook uit de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's is de wens naar voren gekomen om de gemeenteraden nauw te betrekken. Het Veiligheidsberaad komt met een advies op welke wijze hieraan invulling gegeven kan worden. Ook de VRLN beraad zich over de wijze waarop de gemeenteraden betrokken kunnen blijven bij het werk van de VRLN. Directe aanleiding om de gemeenteraden op korte termijn te betrekken ligt bij het opstellen van het beleidsplan voor de nieuwe beleidsperiode.

Beantwoording andere thema's uit zienswijze per gemeente

Beesel

Geen andere thema's benoemd.

Bergen

Internationale samenwerking:

Vraag gemeente Bergen: Naast regionale samenwerking is de gemeente Bergen voor samenwerking met Duitsland, mits mens en materieel goed op elkaar zijn afgestemd. Waarom worden Venlo, Roermond en Beesel niet genoemd in het kader van die internationale samenwerking?

Antwoord: De internationale samenwerking is regiobreed. Alle gemeente zijn betrokken bij de internationale samenwerking, met name op het gebied van bijstandverlening. Het dekkingsplan is gericht op het voertuig dat als eerste het snelste ter plaatse kan zijn. Er zijn weinig posten in Duitsland die als snelste eerste voertuig ter plaatse kunnen zijn op grondgebied van Nederland. Daar waar dit wel mogelijk is, zoals bijvoorbeeld de Duitse posten Holm en Twisteden in de gemeente Bergen, zijn deze genoemd in het dekkingsplan. In de gemeenten Venlo, Roermond en Beesel kunnen de Duitse posten niet als eerste voertuig ter plaatse zijn.

Rookmelders:

Vraag gemeente Bergen: Hoe wordt omgegaan met de rookmelders die geplaatst zijn. Blijft hier continu aandacht voor, of was dat een eenmalige actie? De veronderstelde veiligheid is er niet meer na verloop van tijd.

Antwoord: Het plaatsen van de rookmelders was een eenmalige actie. Het is de verantwoordelijkheid van de burgers om de rookmelders te blijven controleren op een goede werking en zo nodig te vervangen. Vanuit het programma Brandveilig Leven blijft continu de aandacht gevestigd op het nut en de noodzaak van goedwerkende rookmelders en het hebben van een ontruimingsplan in de eigen woning. De insteek vanuit Brandveilig Leven is ontwikkelen van bewustzijn van de eigen verantwoordelijkheid bij mensen.

Verkenningseenheden:

Vraag gemeente Bergen: De verkenningseenheden (voorheen WVD-taken) worden multifunctioneel ingezet, ook bij natuurbranden en hoogwater. Wat moeten we ons daarbij voorstellen?

Antwoord: Ook bij andere incidenten dan incidenten met gevaarlijke stoffen, moeten verkenningen uitgevoerd worden. De verkenningseenheden kunnen bij natuurbranden en hoogwater ingezet worden om de situatie in het veld waar te nemen. Bijvoorbeeld bij natuurbrand ter plaatse bekijken of de linie waar het vuurfront gestopt kan worden volgens het kaartmateriaal ook in de praktijk geschikt is.

Operationele grenzen gemeente Bergen

De gemeente Bergen bepleit voor behoud van de grenzen zoals die thans gelden voor Bergen.

Antwoord: De gemeente Bergen en de VRLN zijn nog in discussie over de precieze invulling van de operationele grenzen rondom de gemeente Bergen. Deze discussie staat los van de besluitvorming over het dekkingsplan en de visies brandweervrijwilligers en repressie en wordt separaat met de gemeente Bergen afgerond.

Echt-Susteren

De (eu)regionale oefen- en opleidingslocatie bij post Echt

De gemeente Echt-Susteren vraagt om optimaal gebruik te maken van deze locatie.

Antwoord: De VRLN heeft recent de organisatie gereorganiseerd. Ook in de nieuwe organisatie wordt optimaal gebruik gemaakt van de faciliteiten bij post Echt en is er personeel in dagdienst gestationeerd.

Interregionale samenwerking

De gemeente Echt-Susteren vraagt om een goede en frequente afstemming met de Veiligheidsregio Zuid-Limburg in het algemeen.

Antwoord: De VRLN overlegt regelmatig op verschillende niveaus met de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Beide regio's hechten veel waarde aan het overleg en de onderlinge samenwerking.

Gennep

Interregionale samenwerking

De gemeente Gennep vraagt om de grenzen van de VRLN niet stringent te hanteren, maar bij calamiteiten zonder belemmeringen gebruik te maken van elkaars diensten.

Antwoord: De VRLN streeft er naar de samenwerking met de omliggende veiligheidsregio's te verdiepen en de operationele grenzen te verbreden.

Evaluatie van beleid

De gemeente Gennep vindt evaluatie van beleid na een jaar wenselijk.

Antwoord: Telkens wanneer de VRLN veranderingen doorvoert, zoals invoering operationele grenzen en vraaggericht uitrukken, worden afspraken gemaakt over evaluatie. Ook de veranderingen vanuit de visies en het dekkingsplan vragen om evaluatie. Deze evaluaties worden een jaar na invoering van de veranderingen uitgevoerd.

Horst aan de Maas

Geen andere thema's benoemd.

Leudal

Geen andere thema's benoemd.

Maasgouw

Geen andere thema's benoemd.

Mook en Middelaar

Geen andere thema's benoemd.

Nederweert

Geen andere thema's benoemd.

Peel en Maas

Geen andere thema's benoemd.

Roerdalen

De gemeente Roerdalen heeft geen zienswijze uitgebracht, omdat de gemeenteraad de voorstellen steunt en geen aanvullende opmerkingen heeft.

Roermond

Geen thema's benoemd.

Venlo

Geen andere thema's benoemd.

Venray

Afstemming met overige hulpdiensten

De gemeente Venray verzoekt de Visie repressie met overige hulpdiensten te bespreken voordat deze wordt vastgesteld.

Antwoord: De Visie repressie is samen met de Visie brandweervrijwilligers en het dekkingsplan besproken met de overige hulpdiensten in de Veiligheidsdirectie en in de multidisciplinaire bijscholingen voor operationele functionarissen. In het vervolgonderzoek wordt nadrukkelijk gekeken of er meerwaarde te bereiken is door verdergaande samenwerking met andere disciplines aan te gaan.

Weert

Gemotiveerd afwijken van de opkomsttijden

De gemeente Weert stelt voor gebruik te maken van de wettelijke mogelijkheid om gemotiveerd af te wijken van de opkomsttijden.

Antwoord: Met het vaststellen van het dekkingsplan, maakt het algemeen bestuur van de VRLN gebruik van de mogelijkheid om gemotiveerd af te wijken van de normtijden uit het Besluit veiligheidsregio's. Overschrijdingen in het lage relatieve brandrisico worden geaccepteerd en het regionale ambitieniveau is op 70% dekking gesteld. Daarmee wordt dus 30% overschrijding geaccepteerd.

Internationale samenwerking

De gemeente Weert stelt voor om de tekst over de internationale samenwerking uit te breiden met de Belgische posten Maaseik, Bree en Lommel.

Antwoord: De internationale samenwerking met de posten Maaseik, Bree en Lommel is waardevol en gericht op bijstandverlening. Het dekkingsplan is gericht op het voertuig dat als eerste het snelste ter plaatse kan zijn. De Belgische posten Maaseik, Bree en Lommel kunnen niet als snelste eerste voertuig ter plaatse zijn op het grondgebied van Weert. Daarom staan deze Belgische posten niet vernoemd als posten die de opkomsttijden in de gemeente Weert kunnen verbeteren.

Beroepspostcommandant voor een robuuste post

De gemeente Weert is van mening dat een zo cruciale functie als die van postcommandant, niet door een vrijwilliger moet worden ingevuld en al zeker niet bij een robuuste brandweerpost als Weert is.

Antwoord: De postcoördinatoren (voorheen postcommandanten) spelen een cruciale rol binnen het vrijwilligersveld en binnen de afdeling veiligheid (brandweer) van de VRLN. Om zowel de verwachtingen die de organisatie heeft ten aanzien van de postcoördinator, alsmede de verwachtingen die de postcoördinator heeft ten aanzien van de functie en de organisatie waarbinnen deze werkzaam is te managen, is een heldere en eenduidige functieomschrijving nodig. In deze functieomschrijving worden taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de postcoördinator beschreven, op een wijze die verschillen in interpretatie uitsluit. De functieomschrijving voor postcoördinator wordt conform het voor de VRLN geldende functiewaarderingssysteem HR21 opgesteld en geeft uitsluitel of, en zo ja, voor welke posten een beroepspostcoördinator nodig is. De doorontwikkeling van de rol en de positie van de postcoördinator vindt plaats in overleg met de huidige postcommandanten.